

ක්‍රි.ව. 7 සිට ක්‍රි.ව. 10 තෙක් යුගයේ භාවිත සිංහල
 නිපාතපදය ඇසුරින් හෙළිවන සිංහල භාෂාවේ
 එතින්හාසික ගබඳම පරිණාමතා පිළිබඳ වාච්‍යාත්මක
 අධ්‍යාපනයක්
 (ක්‍රි.ව. 7 සිට ක්‍රි.ව. 10 තෙක් ලියැවුණු ගුන්ථාගත ලේඛන ඇසුරෙනි)

V.A. Weerawardhane

Abstract

This research focuses on phonological changes of 'Nipatha' found in Sinhalese classical written records written in between 7th century AD and 10th century AD .This period is known as the first half of the middle Sinhalese era. Primary sources of the study were the classical written texts of Anuradhapura period namely 'Siyabaslaikara' (807 AD - 823 AD), 'Dhampiya Atuwa Getapada' 'Sikhawalanda Saha Sikhawalanda Winisa' and 'Heranasikha' (957 AD - 970 AD). The aim of the research is to find out the phonological changes occurred in this period related to Sinhalese 'Nipatha'. Qualitative method was basically followed. The theoretical framework of historical linguistics and the modern structural linguistics theories were applied. In this study 'Nipathas' were basically classified into three major groups known as, particles, interjunctions and prepositions. There were two types of particles namely general particles and conjunctions. They were further sub grouped based on their meaning. The research carried out both in synchronic and diachronic aspects. Paradigmatic relations were mainly studied in this context. Phonemic structure, phonemic changes and the distribution of phonemes were analyzed. Variations regarding the length of vowels. Phonemic merger, substitution of phonemes, duplication and consonant cluster dissolution are identified as phonemic changes occurred.

Keywords:Linguistics, Middle Sinhalese, Nipatha, Phonological Changes, Written Records.

සාරාංශය

සිංහල භාෂා ඉතිහාසය විමසීමේ දී ලේඛන භාෂාව සම්බන්ධයෙන් පැරණිම වාර්තා ක්‍රි.පූ. 03 වන සියවස කර දිවයි. මුල්ම ලේඛන වාර්තා හමුවන්නේ ශිලා ලේඛන මාධ්‍යයෙනි. එතැන් සිට භාෂාත්මක අවධි කිහිපයක් පසුකරන සිංහල බසෙහි වැදගත් සන්ධිස්ථානයක් වන්නේ මුල්ම ග්‍රන්ථාගත ලේඛන සම්පූද්‍ය බිජිවීමයි. ක්.ව. 7 වන සියවස සිට ක්.ව. 10 වන සියවස දක්වා ලියැවී දැනට ගේෂව ඇති සිංහල ග්‍රන්ථාගත ලේඛනවල පැනෙන නිපාත පද ඇසුරින් හෙළිවන සිංහල භාෂාවේ එතිහාසික ගබඳීම පරිණාමතා පිළිබඳව මෙම පර්යේෂණයේ දී විමර්ශනය කෙරේ. එහිදී උක්ත යුගයේ ලියැවී ඇති සහ දැනට ගේෂව පවතින සියලු ග්‍රන්ථ සැලකිල්ලට ගැනේ. තවද මෙම විමර්ශනයේ දී සිංහල භාෂාවේ මුල් කාලීනව භාවිත නිපාත සම්බන්ධව සිදුකළ පුරුව පර්යේෂණවල දී අනාවරණය කරගන්නා ලද ගබඳීම පරිණාමතා උක්ෂණ ද අවධානයට ගැනේ. එතිහාසික වාග්චිද්‍යාවේ සිද්ධාන්ත භා ඒ සඳහා පදනම සපයන විග්‍රහාත්මක වාග්චිද්‍යාවේ පැනෙන භාෂා සංස්කීතික විග්‍රහයේ ගබඳීම විවාරාත්මක සිද්ධාන්ත මෙහිදී අනුයෝග කරගන්නා ලදී. ස්වර පිළිබඳ මානාත්මක හේදය සංරක්ෂණය වීම, ආදේශය, ආගමය, නව ස්වර උත්පාදනය, සංයුත්ත ව්‍යුහ්පතන දිරීලිකරණය මෙන් ම ගබඳීම සංකරණය මෙම යුගයේ ගබඳීම පරිණාමතා උක්ෂණ අතර විශේෂ වෙයි.

ප්‍රමුඛ පද : එතිහාසික පරිණාමතා, මධ්‍ය සිංහල යුගය, වාග්චිද්‍යාව, සිංහල නිපාත, ගබඳීම

1. හැදින්වීම

හාජා පරිණාමතා ලක්ෂණ ඇසුරෙන් හාජා අවධිගත කිරීමේදී ක්.ව. 7/8 සහ ක්.ව. 10 අතර යුගය අයත් වන්නේ මධ්‍යකාලීන සිංහල යුගය වශයෙන් මහාචාර්ය ගෙයෙර දක්වා ඇත්තේ ක්.ව. 8 වන සියවස සිට ක්.ව. 13 වන සියවස දක්වා කාලයයි. එසේම මධ්‍යකාලීන සිංහල යුගය වශයෙන් විමල් ජී. බලගල්ල සූරින් දක්වා ඇත්තේ ද ක්.ව. 8 වන සියවස සිට ක්.ව. 13 සියවස මැද දක්වා කාලයයි.¹⁹ මහාචාර්ය බ්ලි. එස්. කරුණාතිලක සූරින්²¹ සිංහල 5 වන ඇවධිය ලෙස මෙම යුගය දක්වා ඇත. එහි සඳහන් කාල පරාසය වන්නේ ක්.ව. 8 සියවස සිට ක්.ව. 14 වන සියවස තෙක්ස. මහාචාර්ය ආනන්ද කුලසූරිය²² පෙන්වා දෙන ආකාරයට සිංහල ගලුදකෝෂ කතුවරුන් ද මධ්‍යම සිංහල අවධිය ලෙස ගන්නේ ක්.ව. 8 වන සියවස සිට ක්.ව. 13 වන ගතවර්ෂයේ මැද හාගය දක්වාය. මහාචාර්ය ප්‍රක්ෂේවන්බාර සන්නස්ගල²³ ක්.පු. 437 සිට ක්.ව. 1058 තෙක් කාලය පුරාතන යුගය - අනුරාධපුර කාලය වශයෙන් හඳුනාගෙන ඇත. එහි දී සැලකිල්ලට ගෙන ඇත්තේ හාජාත්මක පරිණාමතා ලක්ෂණ නොව එතිහාසික රාජධානී අවධිගත කිරීම හා එම යුගයට අයත් සාහිත්‍ය කාති වර්ග කර දක්වීමයි.

මෙම පර්යේෂණයේ දී තීපාත පද සම්බන්ධ දත්ත එක් රස් කර ගැනෙන්නේ ක්.ව. 7 සියවස සිට ක්.ව. 10 සියවස තෙක් ලියුවුණු ගුන්ථාගත ලේඛනවලිනි. මෙම ගුන්ථාගත ලේඛන ලියුවී ඇත්තේ ඉහත දක්වා ඇති මධ්‍යකාලීන සිංහල යුගය සේ ගැනුණු කාල පරිවිෂේෂයේය. කෙසේ වෙතත් මෙම ගුන්ථ මධ්‍යකාලීන සිංහලයේ ප්‍රත්ව අවධියට අයත් සේ ගැනීම වඩාත් සුදුසු බව ඉහත සඳහන් කරන ලදී. ක්.ව. 7 වන සියවස සිට ක්.ව. 9 වන සියවස තෙක් ලියුවුණු ගුන්ථාගත ලේඛන පිළිබඳ දැනට සාක්ෂාත් නොමැත. මෙම කාල සීමාව තුළ ලියුවී ඇති මුළුම ගුන්ථ වන සියබස්ලකර ක්.ව. 807-823 කාලයට අයත් වුවක් බව ඉහත පෙන්වා දෙන ලදී. ඒ අනුව සියබස්ලකර අයත් වන්නේ ක්.ව. 9 වන ගතවර්ෂයටය. එබැවින් මෙම පර්යේෂණය සඳහා ප්‍රාථමික දත්ත සපයා ගැනෙන මූලාශ්‍රය අයත් කාල පරිවිෂේෂය ක්.ව. 9 සියවස සිට 10 සියවස කාල පරිවිෂේෂයට අයත් සේ සැලකිය යුතු වේ. මෙම කාල පරිවිෂේෂය අයත් වන්නේ මධ්‍යකාලීන සිංහල මුළු යුගයටය.

මෙම යුගය සිංහල හාජාව සම්බන්ධයෙන් වැදගත් පරිණාමතා රසක් සිදුවී ඇති අතර සිංහල හාජාව ස්වාධීන හාජාවක් වශයෙන් ස්ථාවරත්වයට පත්වීමේ ලක්ෂණ ඇති වූයේ ද මෙම යුගයේ දී බවට සැලකේ. එකී වැදගත් හාජා පරිණාමතා ලක්ෂණ හාජා සංස්කීර්තියේ සැම ස්ථාවරයක දී ම හමුවේ.

¹⁹ ගෙයෙර, විල්නැම්., (1938). සිංහල හාජාවේ ව්‍යාකරණය. කොළඹ. රාජ්‍ය හාජා දෙපාර්තමේන්තුව.

²⁰ බලගල්ලේ, විමල්, ජී., (1992). සිංහල හාජාවේ සම්භවය හා පරිණාමය. කොළඹ. ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෙදුරයේ.

²¹ කරුණාතිලක, බ්ලි.ඇස්., (1994). සිංහල හාජාවේ ඉතිහාසය. කැලුණීය. සිංහල අධ්‍යාත්මකය.

²² කුලසූරිය, ආනන්ද., (1963). සිංහල සාහිත්‍ය I. කොළඹ. සමන් මුද්‍රණාලය.

²³ සන්නස්ගල, ප්‍රක්ෂේවන්බාර., (1961). සිංහල සාහිත්‍ය ව්‍යාය. කොළඹ. ඇස් ගොඩගේ සහ සහෙදුරයේ.

මේ අතුරින් ගබඳීම පද්ධතිය සම්බන්ධයෙන් සිදුව ඇති පරිණාමතා ලක්ෂණ වෙයි. මේවා අනුමිලිවෙළින් පහත දැක්වේ.

2. පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය

ක්.ව. 7 වන සියවස සිට ක්.ව. 10 වන සියවස තෙක් සිංහල භාෂාවෙන් ලියැවී ඇති ග්‍රන්ථාගත ලේඛන වශයෙන් පහත දැක්වෙන ග්‍රන්ථ මෙහිදී අවධානයට ලක්විය.

ග්‍රන්ථ නාමය	කාලය	කර්තා
1. සියබස්ලකර	ක්.ව. 846	කිලාමෙස සේන රජු
2. දම්පියා අටුවා ගැටපදය	ක්.ව. 908-918	5 වන කාශාප රජු
3. සිබවලද භා සිබවලද විනිස	ක්.ව. 10 වන සියවස	කර්තා අයුෂාතය
4. හෙරණ සිඛ	ක්.ව. 10 වන සියවස	කර්තා අයුෂාතය

එක් එක් ග්‍රන්ථයේ භාවිත නිපාත පද වෙන වෙනම ප්‍රතිලේඛනගත කර ප්‍රකරණය අනුව අර්ථය හඳුනාගන්නා ලදී. අනතුරුව ඒවා අකාරාදී පිළිවෙළට සකස් කෙරිණි.

ගබඳීම විවාරාත්මක ක්‍රමවේද අනුයෝගයෙන් මෙම නිපාතවල ගබඳීම සංස්කිරීය භා විස්තාතිය හඳුනාගැනීම මූලිකව සිදු කරන ලදී. එමගින් උක්ත යුගයට අනනු ගබඳීම පරිණාමතා විශ්ලේෂණය කෙරේ. නිපාත පදීම භාෂාවේ ස්වතන්ත්‍ර පදීම විශේෂයක් ලෙස යෙදේ. මේවා තනි පදීම ලෙස හඳුනාගෙන ඒවායේ සිරස් සම්බන්ධතා පිළිබඳව පමණක් අවධානය යොමු කර ඒ යටතේ නිපාත පදීමවල විශේෂතා හඳුනා ගන්නා ලදී.

3. සාහිත්‍ය විමර්ශනය

සිංහල භාෂාවේ ඉතිහාසය විමර්ශනය කෙරෙන පර්යේෂණ ගණනාවක් සඳහා ප්‍රාථමික දත්ත සපයා ගෙන ඇත්තේ ග්‍රී ලංකා පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද එව්. සී. පී. බෙල්, සෙනරත්න පරණවිතාන සූරීන් ඇතුළු විද්‍යාත් මණ්ඩලයක් විසින් සංස්කරණය කර විශ්ලේෂණ ද සහිතව පළකරන ලද එපිග්‍රියා සෙයිලනිකා (Epigraphia Zeylanica)²⁴ ග්‍රන්ථ සහ එම ගිලා ලේඛන වර්ෂ අනුමිලිවෙළින් සකස් කරන ලද Inscriptions of Ceylon²⁵ ඉන්ස්කුෂ්න්ස්ස් ඔහු සිලෝන් ග්‍රන්ථවලිනි.

²⁴Paranavitana, Senarath., (1955). *Epigraphia Zeilanica (Vol I-Volxxii)*. The Department of Archeology.

²⁵Paranavitana, Senarath., (1970). *Inscriptions of Ceylon (Vol I) Early Brahmi Inscriptions*. Ceylon. The Department of Archeology.

Paranavitana, Senarath., (2001). *Inscriptions of Ceylon (Vol II) Part II*. Sri Lanka. The Department of Archeology.

මෙට අමතරව පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් පල කරන ලද සමරු කළාප වශයෙන් ගැනෙන අභිලේඛන ග්‍රන්ථ මාලාව සහ මහාචාර්ය සිරිමල් රණවැල්ල කර්තාත්වය දරන සෙල්ලිපි වෙන් අකාරාදිය,²⁶ සිගිරි හි වියරණ ග්‍රන්ථ මාලාව²⁷ හා සිගිරි ගැලිවි²⁸ වෙළම් දෙක ද පැරණී සිංහල හාජා අධ්‍යයනයේ දී වැදගත් වෙයි. උක්ත සෙල්ලිපි පදනම් කර ගෙන පර්යෝජණාත්මක කාති සම්බන්ධයක් දැනට මූලින කාති අතරත් මූලින කාති අතරත් හමුවේ. ඒ අතුරින් මෙහිදී අවධානයට ලක් කෙරෙන ග්‍රන්ථ වශයෙන් ඩී. ඩේ. විජේරත්න සුරින්ගේ *History of the Sinhalese Noun* කාතිය.²⁹ ලක්දීව සෙල්ලිපි.³⁰ සිංහල ඕලාලේඛන සංග්‍රහය.³¹ සිංහල සාහිත්‍ය කථා³². කාතින් ද, හාජා යුග බෙදීම් හා සම්බන්ධව මූලාශ්‍රය වශයෙන් සිංහල හාජාවේ ව්‍යාකරණය.³³ *Historical 7phohology of Sinhala*³⁴, ධම්පියා අවුවා ගැටපද වියරණය³⁵, හාජා ඉතිහාස හා සිංහල හාජාව³⁶, සිංහල හාජාවේ සම්බන්ධය හා පරීණාමය³⁷, සිංහල සාහිත්‍ය I³⁸, සිංහල සාහිත්‍ය වංශය³⁹, කාතින් ද ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය වශයෙන් ධම්පියා අවුවා ගැටපදය විමලකිත්ති⁴⁰, සියබස්ලකර⁴¹,

Paranavitana, Senarath., (1970). *Inscriptions of Ceylon (Vol I) Early Brahmi Inscriptions*. Ceylon. The Department of Archeology.

Ranawella, Sirimal (ed.), (2001). *Inscriptions of Ceylon. Vol V, Part I*. Sri Lanka. The Department of Archeology.

Ranawella, Sirimal (ed.), (2001). *Inscriptions of Ceylon, Vol V, Part II*. Sri Lanka. The Department of Archeology.

²⁶රණවැල්ල, සිරිමල්., (2004). සිංහල සෙල්ලිපි වෙන් අකාරාදිය. කොළඹ. පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව.

²⁷පරණවිතාන, සෙනරත්න., (1962). සිගිරි හි වියරණ. කොළඹ. රාජ්‍ය හාජා දෙපාර්තමේන්තුව.

²⁸Paranavitana, Senarath., (1956). *Sigiri Graffiti (Vol I/II)*. London Oxford University Press.

²⁹Wijayarathne, D.J., (1956). *History of the Sinhalese Noun*. Colombo.

³⁰අමරවංශ, කොට්මලේල්., (1969). ලක්දීව සෙල්ලිපි. කොළඹ. සී/ස ඇම්.ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම.

³¹විමලකිරිති, මැද උයන්ගොඩ., (2004). ඕලාලේඛන සංග්‍රහය. කොළඹ. එස් ගොඩගේ සහ සහෙයුරයෝ.

³²පුද්ද්‍යාකිතිති, කොට්මෙනේ., (1964). සිංහල සාහිත්‍ය කථා 2. කැලෙනිය. විද්‍යාලුන්කාර මූල්‍යාලය.

³³ගිඟර, විල්හැම්., (1938). සිංහල හාජාවේ ව්‍යාකරණය. කොළඹ. රාජ්‍ය හාජා දෙපාර්තමේන්තුව.

³⁴Karunathillake, W.S., (1969). *Historical Phonology of Sinhalese from Old Indo Aryan to 14th Century AD unpublished*, Ph.D Thesis. USA. Cornell University.

³⁵තිස්ස කුමාර, ආනන්ද., (2003). ධම්පියා අවුවා ගැටපද වියරණ. කොළඹ. ඇස් ගොඩගේ සහ සහෙයුරයෝ.

³⁶කරුණාතිලක, ඩිඩ්.ඇස්., (1994). සිංහල හාජාවේ ඉතිහාසය. කැලෙනිය. සිංහල අධ්‍යයනාංශය. කැලෙනිය විශ්වවිද්‍යාලය.

³⁷බලගල්ලේ, විමල්, ජී., (1992). සිංහල හාජාවේ සම්බන්ධය හා පරීණාමය. කොළඹ. ඇස් ගොඩගේ සහ සහෙයුරයෝ.

³⁸කුලසුරිය, ආනන්ද., (1963). සිංහල සාහිත්‍ය I. කොළඹ. සමන් මූල්‍යාලය.

³⁹සන්නස්ගල, පුද්ද්විබණ්ඩාර, (1961). සිංහල සාහිත්‍ය වංශය. කොළඹ. ඇස් ගොඩගේ සහ සහෙයුරයෝ.

⁴⁰විමලකිරිති, මැද උයන්ගොඩ, සොම්න්ද, නැහින්නේ (සංස්), (1967). දහම් පියා අවුවා ගැටපදය. කොළඹ. සී/ස ඇම්.ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම.

⁴¹කුණාන්තිලක, හේන්පිටගෙදර (සංස්), (1933). සියබස්ලකර. බලගල්ල. සරස්වති පිරිවෙන

සිඛවලද හා සිඛවලද විනිස⁴² හා හෙරණසිඛ විනිස⁴³, යන ග්‍රන්ථ මෙම පරායෝගණයේ දී සාහිත්‍ය මූලාශ්‍රය වශයෙන් පරිදිලනය කරන ලදී.

4. දත්ත විශ්ලේෂණය සහ සාකච්ඡාව

මධ්‍ය කාලීන සිංහල හාජාවේ මුල් යුගය වශයෙන් ගැනෙන ක්‍රි.ව. 7 සිට 10 සියවස අතර කාලයේ හාවිත ගබඳීම හා ඒවායේ විස්තාතිය තිබාත පද ඇසුරින් හඳුනා ගැනීමත් එමගින් උක්ත යුගයේ ගබඳීම පරිණාමතා හඳුනා ගැනීමත් මෙම පරායෝගණයේ දී සිදු කෙරේ. ක්‍රි.ව. 7 සිට 10 තෙක් සියවස් අතර යුගයේ එනම්, මධ්‍ය කාලීන සිංහලයේ දී හාවිත සිංහල අක්ෂර මාලාව මෙසේය. ⁴⁴

ස්වර භූස්ව : (අ) a , (ඇ) æ , (ඉ) i , (උ) u ,
 (සං) ᶫ , (සං) ɿ , (එ) e , (ଓ) o

දීර්ශන : (ආ) a: , (ඇ) æ: , (ඉ) i: , (උ) u: , (සං) ᶫ: ,
 (එ) e: , (ଓ) o: ,

සංයුත්ත ස්වර : (එලි) ei , (මා) au:

ව්‍යුත්තන [(අ) °] ɳ , [(අ) :] h

ක	ඛ	ග	ඝ	ච	ඩ	ග
k	k ^h	g	g ^h	ɳ	ɳ	ŋ
ච	ශ	ඡ	ශ්	ශ්	ශ්	ශ්
c	c ^h	j	j ^h	ɿ	ɿ	ɿ
ඕ	ඩ	ඩ්	ඩ්	ඩ්	ඩ්	ඩ්
t	t ^h	d	d ^h	ɳ	ɳ	ɳ
ත	ත්	ද	ද්	ත්	ත්	ත්
ඟ	ඟ්	ඩ	ඩ්	ඟ්	ඟ්	ඟ්
t	t ^h	d	d ^h	n	n	n
ඝ	ඝ්	ඩ	ඩ්	ඝ්	ඝ්	ඝ්
p	p ^h	b	b ^h	m	m	m
ඟ	ඟ්	ඩ	ඩ්	ඟ්	ඟ්	ඟ්

⁴² ශ්‍රී ලංකා ප්‍රාවින හා පෙශේෂකාර සමාගම., (1999). සිඛවලද හා සිඛවලද විනිස. කොළඹ. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රාවින හා පෙශේෂකාර සමාගම.

⁴³ විෂ්තතනන්ද, කැලිගම (සංස්.), (1993). හෙරණසිඛ හා හෙරණසිඛ විනිස. කොළඹ. සී/ස සමයවර්ධන මුද්‍රණ දිල්පියෝ.

⁴⁴ බලගල්ලේ, විමල්, ජ්., (1992). සිංහල හාජාවේ සම්භවය හා පරිණාමය. කොළඹ. ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.

$\dot{\jmath}$ (ඇ)	r (ආ)	l (ං)	w (භ)	(එ)
ʃ	ʂ	s	h	l

දත්ත සංඝිතාවට අනුව මෙම යුගයේ ග්‍රන්ථාගත ලේඛනවල හාවිත නිපාත පදවල හාවිත අක්ෂර හෝඩිය මෙසේය.

ස්වර

	ස්වරව	මධ්‍ය	අපර
ච්චිව	ඉ, ඊ i, i:		ච, ඔ [ං] u, u:
මධ්‍ය	එ, එ [ං] e, e:	(ඇ) ə	ඔ, ඕ [ං] o, o:
අවව	ඇ, ඇ [ං] æ, æ:		අ, ආ [ං] a, a:

ව්‍යුෂ්ජිතන

	අසේෂ්ප	සේෂ්ප	නාසිකිය	නාසිකිකංත ස්වර්ණ
කාකුදාස	ක k	ග g	ඩ ශ	ග ශ්
තාලුප		ජ j	-	-
මුරධජ	ඩ t	ඩ් d	ණ n	
දන්තජ	ත t	ද d	ණ n	ණ ශ්
මිෂ්ටජ	ප p	බ b	ම m	
	දන්තජ	මිෂ්ට දන්තජ		
ප්‍රවර්තක / සාම්පූර්ණ	ඡ j	ව w		
රේප	ර r			

	දත්තන	මුරබන
පාර්ශ්වීය	C l	ල !

	දත්තන	කාකුදාස
සර්ථ	ෂ s	හ h

මෙම යුගයේ හාටිත නිපාත පදවල උක්ත ගබිඳීම යෙදී ඇති පරිසරය විමසා බැලීම් ගබිඳීම විග්‍රහක දී වැදගත් වේ. මෙසේ නිපාත පදවල ගබිඳීම විස්තාතිය විමසා බැලීමේ දී

- ස්වර ගබිඳීමවල ගබිඳීම විස්තාතිය සහ
- ව්‍යුත්තන ගබිඳීමවල ගබිඳීම විස්තාතිය වශයෙන් වෙන් වෙන්ව හඳුනා ගැනේ.

ස්වර ගබිඳීම විස්තාතිය

ගබිඳීම (phoneme) විස්තාතිය සඳහා එක් නිදුසුනක් බැඟින් පහත දැක්වේ.

ගබිඳීමය විස්තාතිය

	# පද මූල/පදානී	c.v.c.v පද මධ්‍යගත	# පදාන්ත
(අ)	a	an	adə
(අං)	a:	a:di	a:ka:rə
(අ)	ə	-	atər ə
(අශ)	æ	æti	ætəm
(අශ)	æ:	æ:	bhærə
(ඉ)	i	ikbiti	pinisə
(ඊ)	i:	-	-
(ඊ)	u	-	anuwə
(ඊං)	u:	-	-
(එ)	e	ew	kerehi
(එශ)	e:	-	-
(ଓ)	o	-	torə
(ଓං)	o:	-	-

ලේ අනුව නිපාත පදනම්ල හාවිත ස්වර අතුරින් මෙම යුගයේ හාවිත ස්වරවල විස්තාතිය මෙසේය.

ගබදිමය	විස්තාතිය		
	පදුදී	පද මධ්‍යගත	පදාන්ත
i. ජ්‍යෙෂ්ඨ පුරුෂ උච්ච විකුවිත (හුස්ට) ස්වරය i	✓	✓	✓
ii. ජ්‍යෙෂ්ඨ පුරුෂ උච්ච විකුවිත (දිර්ස) ස්වරය i:	-	-	✓
iii. ජ්‍යෙෂ්ඨ පුරුෂ මධ්‍ය විකුවිත (හුස්ට) ස්වරය e	✓	✓	✓
iv. ජ්‍යෙෂ්ඨ පුරුෂ මධ්‍ය විකුවිත (දිර්ස) ස්වරය e:	-	-	✓
v. ජ්‍යෙෂ්ඨ පුරුෂ අවව විකුවිත (හුස්ට) ස්වරය æ	✓	✓	✓
vi. ජ්‍යෙෂ්ඨ පුරුෂ අවව විකුවිත (දිර්ස) ස්වරය æ:	-	-	✓
vii. ජ්‍යෙෂ්ඨ මධ්‍ය මධ්‍ය (හුස්ට) ස්වරය ə	-	✓	✓
viii. ජ්‍යෙෂ්ඨ අපර උච්ච ආකුවිත (හුස්ට) ස්වරය ə	-	✓	✓
ix. ජ්‍යෙෂ්ඨ අපර උච්ච ආකුවිත (දිර්ස) ස්වරය ə:	-	-	✓
x. ජ්‍යෙෂ්ඨ අපර මධ්‍ය ආකුවිත (හුස්ට) ස්වරය o	✓	✓	✓
xi. ජ්‍යෙෂ්ඨ අපර මධ්‍ය ආකුවිත (දිර්ස) ස්වරය o:	-	-	✓
xii. ජ්‍යෙෂ්ඨ අපර අවව විකුවිත (හුස්ට) ස්වරය a	✓	✓	✓
xiii. ජ්‍යෙෂ්ඨ අපර අවව විකුවිත (දිර්ස) ස්වරය a:	✓	✓	✓

ව්‍යුත්ස්වන ගබදිම විස්තාතිය හා ඒ සම්බන්ධ ගබදිම විශ්ලේෂණය මෙසේ ය.

ව්‍යුත්ස්වන ගබදිම විස්තාතිය

(ක)	k	kerehi	ikut	ikbiti	# පද මූල/පදාදී	vccv ස්වර මධ්‍යගත	ද්වීත්ව ව්‍යුත්ස්වන	# පදාන්ත
					v ස්වර			
(ග)	g	gænə	vigəsə	-	-	-	-	-
(ග)	g̩	-	saməg~ə	-	-	samag~	-	-
(ජ)	j	ju	namuju	-	-	namuj	-	-
(ග)	t	-	monowatə	-	-	hat	-	-
(ඩ)	d	-	vadə:	-	-	-	-	-
(භ)	ɳ	-	piŋisæ	-	-	pamaɳ	-	-
(ත)	t	ta:k	atərə	matte	-	mut	-	-
(ඩ)	d	dakwa:	paridi	pilibadden	-	-	-	-
(ඩ)	ð	-	sadə	-	-	sabað	-	-
(න)	n	nam	gænə	-	-	bæwin	-	-
(ප)	p	pasu	-	-	-	-	-	-
(බ)	b	bægin	pilibaðə	ikbiti	-	-	-	-
(ම)	m	mis ə	samə}~ə	-	-	jam	-	-
(ඡ)	ɟ	jam	hejin	-	-	paaj	-	-
(ර)	r	-	vitərə	-	-	-	-	-
(ල)	l	ji	sijəlu	-	-	sijal	-	-
(ව)	w	waða:	pawa:	-	-	ew	-	-
(ස)	s	se:	sesu	-	-	-	-	-
(හ)	h	ha:	sahitə	-	-	-	-	-
(එ)	l	lag~ə	-	-	-	-	-	-

ඒ අනුව ව්‍යුද්‍යුතන ගබඳ විස්තාතිය පහත දැක්වේ.

නිපාතයන්ගේ යෙදී ඇති ව්‍යුද්‍යුතන ගබඳම	යෙදී ඇති පරිසරය	යෙදී ඇති පරිසරය			
		# _____ පදාදී	v _____ v ස්වර මධ්‍යගත	cc _____ ද්විත් ව	_____ පදා න්ත
කාකුදා අසෝෂ ස්පර්ශ ගබඳය	k	✓	✓	✓	✓
කාකුදා සෝෂ ස්පර්ශ ගබඳය	g	✓	✓	-	-
කාකුදා නාසිකිකාත ස්පර්ශ	g̪	-	✓	-	✓
තාලුප සෝෂ ස්පර්ශ ගබඳය	j	✓	✓	-	✓
මුරධා අසෝෂ ස්පර්ශ ගබඳය	t	-	✓	-	✓
මුරධා සෝෂ ස්පර්ශ ගබඳය	d	-	✓	-	-
මුරධා නාසිකා ගබඳය	n	-	✓	-	✓
දන්තේපවාරජ අසෝෂ ස්පර්ශ ගබඳය	t̪	✓	✓	✓	✓
දන්තේපවාරජ සෝෂ ස්පර්ශ ගබඳය	d̪	✓	✓	✓	-
දන්තේපවාරජ නාසිකිකාත ස්පර්ශ ගබඳය	ð	-	-	-	✓
දන්තේපවාරජ නාසිකා ගබඳය	n̪	✓	✓	-	✓
ද්වී ඕෂේටජ අසෝෂ ස්පර්ශ ගබඳය	p	✓	-	-	-
ද්වී ඕෂේටජ සෝෂ ස්පර්ශ ගබඳය	b	✓	✓	✓	-
ද්වී ඕෂේටජ නාසිකා ගබඳය	m	✓	✓	-	✓
ද්වී ඕෂේටජ ප්‍රවර්තක ගබඳය	ɟ	✓	✓	-	✓
රේඛ ගබඳය	r̪	-	✓	-	-
දන්තජ ප්‍රවර්තක ගබඳය	l̪	✓	✓	-	-
ද්වී ඕෂේච්ඡ සාම්පූ ගබඳය	w	✓	✓	-	-
දන්තජ අසෝෂ සර්ෂ ගබඳය	s	✓	✓	-	-
කාකුදා අසෝෂ සර්ෂ ගබඳය	h	✓	✓	-	-
මුරධා ප්‍රවර්තක ගබඳය	l̪	✓	-	-	-

තවද මධ්‍යකාලීන සිංහල භාෂාවේ ක්‍රි.ව 7-8 සියවස්හිදී දක්නට ලැබෙන පරිණාමතා වශයෙන් හඳුනා ගැනෙන ලක්ෂණ කිහිපයක් සහ එම ලක්ෂණ සිංහල නිපාත පද ඇසුරෙන් නිරුපණය වී ඇති ආකාරය මෙතැන් සිට විමසා බැලේ.

භාෂාත්මක යුගයක් ලෙස ක්‍රි.ව. 7 සියවස සිට 10 සියවස තෙක් කාලය අයත් වන්නේ මධ්‍යකාලීන සිංහල යුගයේ පූර්ව භාගයට වුව ද ධම්පියා අටුවා ගැටපදයෙහි භාවිත භාෂාව ප්‍රාක්ථ සිංහල යුගයේ මෙන් ම පුරාණ සිංහල යුගයේ දක්නට ලැබෙන ඇතැම් භාෂා ලක්ෂණවලින් සම්පූර්ණයෙන්ම වියුක්ත ස්වභාවයක් දැකිය නොහැකි බව මෙහි ලා ප්‍රකාශ කළයුතු වේ. කුම්කව අනනුතා ලක්ෂණ තහවුරු කරගන්නා අවධියක විද්‍යමාන වන ස්වාධීන භාෂා ලක්ෂණ සිඛවලද භාෂිකවලද විනිස රවනා වන අවධිය වන විට තහවුරු වී ඇති බව පැහැදිලිව අනාවරණය වන කරුණකි. මෙම ගුන්ථ සතරෙහි නිපාත පද විෂයයෙහි දැකිය හැකි ගැඹුම්මය විශේෂතා ලක්ෂණ මෙසේය.

ස්වර ගැබීම පිළිබඳ පරිණාමතා

- (1) ප්‍රස්ථ, දිර්ස හේදයකින් තොරව සියලු ස්වර පදාන්ත පරිසරයේ යෙදී ඇති බව.
- (2) පද මධ්‍යගත පරිසරයේ a: ස්වරය හැර සෙසු දිර්ස ස්වර නොයෙදී ඇති බව.
- (3) නිපාත පදයන්හි පදාදි පරිසරයේ e , i: , u , u: , e: , o සහ o: ස්වර හමු නොවන බව.
- (4) මෙම යුගයේ ද්විතීයක ස්වර පහළ වීම මෙන් ම ස්වරවල ප්‍රස්ථ දිර්ස හේදය නිරුපණය වීම

යන අවස්ථා විශේෂ ලක්ෂණ බව ස්වර ගැබීම විස්තාතිය පිළිබඳ නිදුසුන් මගින් පැහැදිලි වේ.

හලන්ත ගැබීමෙන් අවසන් වන නිපාත පද

පුරාතන සිංහල යුගයෙහි අවසාන භාගය වන විටත් හලන්ත ගැබූ පදාන්තව යෙදීම භාෂාවේ විශේෂ ලක්ෂණයක් විය. ධම්පියා අටුවා ගැටපදයෙහි නිපාත පද ආක්‍රිතව ද මෙම ලක්ෂණය දක්නට ලැබේ.

නිදුසුන්:

ඒ හෙවෙහි සිටැ තුන්වන හට සඳහාය් කියත් (59.22)

අඩිනික්බම්මණ තොපටියාය ගෙන් නිකුත් තැන්හි පටය් - පැවැරුණයෙහි පටය් යුසේයි (146.08)

යනුද් තෙරුන් තුමන් විවාල පැනයෙහි අර්ථ වැහිරෝක විසින් දැක්වුයේ සි (152.09)

සිත් පවත් කිසි බොහෝවතුන් දත් දෙමින (75.11)

මෙසේ හලන්තව යෙදෙන සෙසු නිපාත පද පහත දැක්වේ.

පමණක්	94.28	ඩ.අ.ගැ.
යනුවන්	72.33	ඩ.අ.ගැ.
හය්	226.01, 178.16, 211.30, 212.33, 218.03	ඩ.අ.ගැ.
පමණ්	210.07, 211.09, 212.01, 213.06, 236.32, 246.26	ඩ.අ.ගැ.
සබද්	209.26	ඩ.අ.ගැ.
සඳහය්	203.16	ඩ.අ.ගැ.
ඇතුරටි	176.01	ඩ.අ.ගැ.
පියාලය්	278.32	ඩ.අ.ගැ.
ඡ්	216.15, 15.01	ඩ.අ.ගැ.
ඇතියෝජ්	146.06	ඩ.අ.ගැ.
ඉටය්	287.08	ඩ.අ.ගැ.

ද් < ජ් වගයෙන් නිරුපණය වේ.

පසුකාලීනව 'ද්' වගයෙන් නිරුපණය වූ ගබ්දිමය ජ් වගයෙන් නිරුපණය වූ අවස්ථා මෙම යුගයේ නිපාත පද ඇසුරින් හමුවේ.

නුතන සිංහල මධ්‍යකාලීන සිංහල

ලද්දෙහි	<	ලජ්ජේහි
ඇතියහුදු	<	ඇතියහුපු
ඇදි	<	ඇජි

පණිවා වරු ඇ ගුණ ජ් 15.01 ඩ.අ.ගැ.

වළදනා ලජ්ජේහි 1.20 ඩ.අ.ගැ.

මධ්‍යයෙහි 'තලාගතොහි' යන ඇජි මෙහි සෙයින් සෙසු තන්හි බද්ධවාස තොවන සේ

දැක්වන්වස් කියුහු 9.18 ඩ.අ.ගැ.

රහත මගින් ජන්නා ලද සියුසස් ඇතියහුපු 208.37 ඩ.අ.ගැ.

කැමිනිපු වේරුකම් කිරීමෙනුපු උතුරු මිනිස්ධම් ඇලෝජීමෙනුපු රන්ඩි සි.වි. 58.10

සිවුරෙක තමා ගෙත්තම් කරවන සඳ මේ බොහෝ විදයිපු හිඳිකටු නෙරනා ගණනින් පවති වේ.

සම්බුද්ධීනවපු අනාපත්ති වේ 29.02 සි.වි.

ව < ය ආදේශය

මෙම පූගයේ ඇතැම් නිපාත පදිමවල තුතන සිංහලයේ ව, වශයෙන් යෙදෙන ගබඳ 'ය' ලෙස නිරූපණය වී ඇත.

තුතන සිංහල	මධ්‍යකාලීන සිංහල
වි	< යි
නැතිවුම්	< නැතියෙන්
යනුවෙනුත්	< යනුයෙනුත්
යෙත්	< වෙත්
බඳයැ	< බඳවැ

දැන් කෙලෙ හිදු නිදන කල් බඳුයැ - කෙලෙ හිදැ	39.26	ඩ.අ.ගැ
නිපාත 'පගේව' යි සේ දි	101	සි.ව.
තැනක් නැතියුම්	226.01	ඩ.අ.ගැ.
ල් මතුයෙන් මෙවුහට හඹා	19.02	ඩ.අ.ගැ.
යනුයෙනුත් ආකාර ප්‍රස්ථ කෙලේ ය	228.13	ඩ.අ.ගැ.
උප්පලංචා සි සේයි	230.08	ඩ.අ.ගැ.
කැ යුතුයෙන්	84.16	ඩ.අ.ගැ.

'දුරානාං සෙනාසනානමෙන් අධි වවන්' යි බැවින් 10.17
ඩ.අ.ගැ.

දිව්ම මෙතෙක් මෙ අතුරු - වියන 'නිසය උවම් යෙත්' 8.10 සි.ල

මේ නියායෙන් තුන් විටෙකැ සි.ල.

මි ලවා ආරාධනා කරවැ 13.03 හෙ.වි.

'ඇ' කාරයේ භාවිතය

ආධාර විහක්තියේ දී ද පූර්ව ක්‍රියා හා කංදන්ත රුපවල දී ද ඇ කාරය හාවිතව ඇති අතර එම සීමිත වරනුගීම් රටා පහත දැක්වේ.

සියලුස්ලකර

නැතැ - 6.09, 6.12, 11.23, 12.29 සි.ල.

ඩම්පියා අවුවා ගැටපදය

අනුවැ	-	117.08, 164.24, 170.22, 191.05	ධ.අ.ගැ.
අතිවැ	-	26.20, 32.01, 62.26	ධ.අ.ගැ.
අටිවැ	-	16.15	ධ.අ.ගැ.
අැතියැ	-	103.31, 152.27, 193.02, 206.09	ධ.අ.ගැ.
අැතියෙකු	-	66.07	ධ.අ.ගැ.
ඉක්මැ	-	206.32, 228.25	ධ.අ.ගැ.
ඉසැ	-	177.30	ධ.අ.ගැ.
එවැ	-	76.31, 229.06, 290.18	ධ.අ.ගැ.
එසදැ	-	18.21	ධ.අ.ගැ.
කල්හියැ	-	33.17	ධ.අ.ගැ.

සිබවලද හා සිබවලද විනිස

ආදියැ	-	52.16, 53.13, 82.20, 91.01, 91.03	සි.වි.
අැතුලදැ	-	52.15	සි.වි.
එවැ	-	43.01, 59.26, 61.10, 87.21	සි.වි.
කවර	-	59.04	සි.වි.
කිමැ	-	58.23	සි.වි.
තැනැ	-	36.01	සි.වි.
නැතිවැ	-	46.06, 50.05, 64.02	සි.වි.
නැවතැ	-	43.16	සි.වි.
පිණිසැ	-	87.09	සි.වි.

හෙරණයිඛ හා හෙරණයිඛ විනිස

ආදියැ	-	4.1, 4.2, 15.17, 27.19, 40.04	හෙ.සි.
අැතුලටු	-	28.23	හෙ.සි.
වැ	-	13.08, 23.22	හෙ.සි.
දැ	-	18.20, 29.19, 31.02	හෙ.සි.
දැනැ	-	17.15, 18.24	හෙ.සි.
නැතිවැ	-	37.09	හෙ.සි.
නැවතැ	-	12.29, 19.17	හෙ.සි.
නැතැ	-	19.23	හෙ.සි.
පසුවැ	-	4.27, 5.09	හෙ.සි.
මැ	-	10.02, 14.14, 20.02, 26.14, 37.21	හෙ.සි.
මැනවැ	-	21.08	හෙ.සි.
හැර	-	12.20, 28.19, 36.21, 37.13	හෙ.සි.

ද්විත්වකරණය වෙනුවට ව/ය ව්‍යක්ෂණන ආගමය

නිපාතයෙහි පදාදියට පෙර යෙදෙන ව්‍යක්ෂණය ද්විත්ව වීම වෙනුවට 'ව' හෝ 'ය' යන ව්‍යක්ෂණන ආගමයෙන් නිර්මාණය වූ නිපාත රුප හාවිතය මෙම යුගයේ බහුලව දැකිය හැක.

යන්නෙහි	>	යනුයෙහි	ද.අ.ගැ.	7.10, 12.22
jannehi	>	janujehi	- nn	> nu
යන්නක්	>	යනුවක්	ද.අ.ගැ.	12.35
jannak	>	januwak	- nn	> nu
ඇත්තන්	>	ඇතියන්	ද.අ.ගැ.	17.33
attan	>	atijan	- tt	> ti
ඇත්තනක්	>	ඇතියෙක්	ද.අ.ගැ.	49.33
attek	>	atijek	- tt	> ti
ඇත්තනකැ	>	ඇතියෙකැ	ද.අ.ගැ.	66.07
attek&	>	atijek&	- tt	> ti
ඇත්තනන්	>	ඇතියෙන්	ද.අ.ගැ.	250.0

5. නීගමනය

7 සියවස සිට ක්‍රි.ව. 10 වන සියවස තෙක් ලේඛන සිංහල හාජාවෙහි හාවිත නිපාත පද්ධතිය ආගුයෙන් තත් යුගයේ හාවිත ගබීම මාලාව හදුනාගැනීම සිදුකරන ලදී. ඒ අනුව නිපාත පද ආගුත්ව හාවිත වූ ගබීම මාලාව පිළිබඳ වූ විශේෂතා පහත දැක්වේ.

- මෙම යුගයේ හාජාවේ හාවිත වූ බවට සාක්ෂාත් ඇති සා /i/ සං /r/, පු /l/, මේ /eɪ/, හා ඔ /au/ යන ස්වර නිපාතවල යෙදී තැත.
- ව්‍යක්ෂණ ගබීම අතුරින් මෙම යුගයේ යෙදුණු බවට සාක්ෂාත් සහිත මහාප්‍රාණ ගබීම ද නිපාත සම්බන්ධයෙන් හාවිතව තැත.
- නාසිකා ගබීම වන සුදු රු, ගබිදයත් නාසිකීකාත ස්පර්ශ අතුරින් ජ /j/, බ /d/, ඉ /g/, ගබීමත් නිපාතවල හමු නොවේ.
- ප්‍රවර්තනක ගබීම වන 'ල /l/' සහ 'ය /j/' නිපාතවල හාවිත වේ.
- /r/ රේඛ ගබීමය ද සාම්පූජ්‍ය ගබීමයක් වන 'ව /w/' නිපාත පදවල හාවිත වී ඇත.

- සර්ප ගබඳ අතරින් ග / š/ , සහ ජ / ñ / ගබඳීම නිපාත පදයන්හි හමුවන්නේ නැත.

මෙම යුගයේ හාටිත ස්වර ගබඳ විස්තාතිය සම්බන්ධයෙන් නිගමනය කළ හැකි වන්නේ,

- භස්ව දීර්ස හේදයකින් තොරව සියලු ස්වර ගබඳීම පදාන්ත පරිසරයේ යෙදී ඇති බව. ඒ අනුව ස්වර සම්බන්ධ මාතාත්මක හේදය මෙම යුගයේ පැවති බව.
- පද මධ්‍යගත පරිසරයේ a:/ (අ) ස්වරය හැර සෙසු දීර්ස ස්වර හාටිත නොවූ බව.
- නිපාත පදයන්හි පදාදි පරිසරයේ /ə/ , /i/ , /u/ , /u:/ , /e:/ , /o/ සහ /o:/ ස්වර ගබඳීම.

මෙම දත්ත ඇසුරින් හමු නොවන බව.

ව්‍යුත්තන මගින් නිගමනය වන කරුණු අතර අවධානයට යොමු විය යුතු කරුණු පහත සඳහන් වේ.

1. හලන්ත ව්‍යුත්තන හාටිතය

පදාන්තයේ (හල්) ව්‍යුත්තන හාටිතය ප්‍රකට වූ බව මෙම දත්ත සංහිතාවට අනුව පෙනී යයි.

නිදුසුන්:

ක	k	-	තාක්	(ta:k)
ග	ශ	-	සමග්	(samaŋ)*
ජ	j	-	නමුජ්	(namuj)*
ථ	t	-	හට්	(hat)*
ණ	ɳ	-	පමණ්	(pamanŋ)*
ත	t	-	මුත්	(mut)
ද	ð	-	සබද්	(sabad~)
න	n	-	බැවින්	(bæwin)
ම	m	-	යම්	(jam)
ය	j	-	හය්	(haj)*
ල	l	-	සියල්	(sijal)
ව	w	-	එව්	(ew)

/k/ , / ſ / , / t / , / ð / , / ɳ / , /t/, /n/, /m/, /j/, /l/ හා /w/ යන ගබඳීම මෙසේ පදාන්තයේ හල්ව යෙදුණු බවට නිගමන කිරීම සඳහා සාක්ෂා ඇත.

2. සංයුක්ත ව්‍යුෂ්ජ්‍යන

සංයුක්ත ව්‍යුෂ්ජ්‍යන හෝ ව්‍යුෂ්ජ්‍යන ද්‍රේවිත්ව (consonent clusters or geminated consonents) බහුලව යෙදුණු මෙම යුගයේ නිපාත අතර පහත දැක්වෙන පරිදි ව්‍යුෂ්ජ්‍යන ද්‍රේවිත්වය හමු වේ. ඒවා සම සංයුක්ත වශයෙන් මෙන්ම විෂම සංයුක්ත වශයෙන් දැකිය හැකිය.

ඉක්බිති	-	ikbiti	-	kb
මත්තෙත	-	matte	-	tt
පිලිබද්ධෙන්	-	bilibadden	-	dd
ඉක්මැ	-	ikma	-	km
උකුම්වා	-	ukumwa:	-	mw
ඉක්බිති	-	ekbiti	-	kb

සෙසු ගබිදීම පරිණාමතා ලක්ෂණ පහත දැක්වේ.

3. සං ‘අැ’ කාරය භාවිතය

සිද්‍යත් සගරාව සිංහල භාෂාවෙන් ලියුවුණු පැරණිම ව්‍යාකරණ ගුන්ථය සේ සැලැකන අතර එය ලියැවී ඇත්තේ 13 වන සියවස දී ය. මෙහි දැක්වෙන අමිගු සිංහල ගබිදීම හෝඩෝයේ ස්වර අක්ෂරයක් ලෙස ‘අැ’ ‘අැ’ ස්වර අන්තර්ගතව නැත. එහෙත් එම යුගයේ ලේඛනවල ‘අැ’ ස්වරය ව්‍යවහාර වූ බවට සාක්ෂාත් ඇත. කෙසේ වුවද ක්‍රි.ව. 7 - 10 සියවස නිපාත පද සම්බන්ධයෙන් සිදුකෙරෙන මෙම අධ්‍යයනයේ දී මෙම යුගයේ නිපාත ගණනාවක එනම් ආධාර විහක්ති, කෘද්‍යන්ත හා පූර්ව ක්‍රියා වශයෙන් යෙදීමේ දී ‘අැ’ ගබිදාන්තව යෙදී ඇති බව පැහැදිලි වේ.

4. මාතා භාෂා ආභාසය

මධ්‍ය ඉන්දු ආර්ය මූල භාෂා අතුරින් පාලි භාෂාවහි ආභාසය පැහැදිලිව හඳුනාගත හැකිය. ඇතැම් නිපාත පද තත්සමව හෝ මූල රුපයට වඩා ආසන්නව යෙදී ඇත.

උදා:- පුන, යළ, ඉති, පටා, මෙ, තාවහි

5. (ස්වර මධ්‍යගත කේවල) ‘ව’ > ‘ඡ’ බවට පත්වීම.

මෙම යුගයේ ගබිදීම පරිණාමතා ලක්ෂණ අතර ස්වර මධ්‍යගත කාලුප අසේෂ්‍ය ස්පර්ශ ගබිදය /c/ තාලුප අසේෂ්‍ය ස්පර්ශ ගබිදය /j/ බවට පරිණාමය වීම හේතුවෙන් ‘ඡ’ කාර බහුල නිපාත පද භාෂාවේ යෙදේ.

මෙම ‘ඡ’ /j/ ගබිදීම පසුකාලීනව දන්තප සේෂ්‍ය ස්පර්ශ /d/'d' බවට පත්වීය. ඒ අනුව තුළත සිංහලයේ ‘ද’ /d/ ගබිදීය දැක්නට ලැබෙන පහත දැක්වෙන අවස්ථාවල මධ්‍ය සිංහල යුගයේ ‘ඡ’ යෙදී ඇත.

ඩු	<	ප්‍ර	(15.05 ඔ.අ.ග.)	(59.01 ස.වි.)
නමුදු	<	නමුප්‍ර	(44.18 ස.වි.)	
ද්	<	ප්‍ර	(15.01 ඔ.අ.ග.)	
ලද්දෙහි	<	ලප්පෙහි		

6. ව < ය ආදේශය ද මෙම යුගයේ ගබඳම විශේෂතාවකි. මෙය නිපාත ඇසුරින් මෙසේ තීරුප්‍රණය මේ.

වූ < යූ

7. ද්විත්ව වීම වෙනුවට ව / ය ආදේශය

මෙහි දී යන්නක් යන පදයෙහි nn ව්‍යුද්ධන ද්විත්වය u ස්වරය ආගමයෙන් ගිවිලිකරණයට ලක්ව ඇත.

යන්නක්	<	යනුවත්	
jannak	<	januwak	
යන්නෙහි	<	යනුයෙහි	
jannehi	<	janujehi	
යන්නන්	<	යනුවන්	
jannan	<	januwan	

මෙසේ 'ව' හෝ 'ය' බවට පත් වන්නේ පදාදී ව්‍යුද්ධනයට පසුව යෙදෙන ව්‍යුද්ධන ගබඳයයි.

{tten	> {tijen	- tt	> ti	
පස්සෙහි	> පසුයෙහි	ද.අ.ග.	274.17	
passen	> pasujen	- ss	> su	
මත්තෙන්	> මතුයෙන්	ද.අ.ග.	19.02, 239.13	
matten	> matujen	- tt	> tu	
මත්තෙහි	> මතුයෙහි	ද.අ.ග.	39.30, 107.26	
mattehi	> matujehi	- tt	> tu	
පුත්තෙහි	> පුතුයෙහි	ද.අ.ග.	84.16	
juttehi	> jutujehi	- tt	> tu	
නැත්තක්හු	> නැතියක්හු	ස.වි.	09.08	

මෙහිදී සංයුත්ත ව්‍යුද්ධන ගිවිලිකරණයක් සිදුව ඇත. එම ව්‍යුද්ධන සංයුත්තය මධ්‍යයට ස්වරයක් ප්‍රවේශ වී පදාදී ව්‍යුද්ධනයට ප්‍රථමයෙන් යෙදෙන ව්‍යුද්ධනය 'ය' හෝ 'ව' බවට පත්ව ඇත. ඒ අනුව මධ්‍යකාලීන සිංහල යුගයේ ත්‍රි.ව.7-10 සියවස් සිංහල භාෂාව සම්බන්ධයෙන් වැදගත් ගබඳ පරිණාමතා රසක් සිදුවූ අවධියක් වශයෙන් හඳුනා ගැනෙන²⁷ අතර සිංහල නිපාත පදය ආගුයෙන් එම ලක්ෂණ පැහැදිලිව හඳුනාගත හැකිවේ.

ආච්‍රිත ගුන්ථ නාමාවලිය

- ගයිරර, විල්හැම්., (1938). සිංහල භාෂාවේ ව්‍යාකරණය. කොළඹ. රාජ්‍ය භාෂා දෙපාර්තමේන්තුව.
- බලගල්ලේ, විමල්, ජ්., (1992). සිංහල භාෂාවේ සම්බන්ධ භා පරීණාමය. කොළඹ. ඇස්. ගොඩිගේ සහ සහෝදරයෝ.
- කරුණාතිලක, බඩ්.අැස්., (1994). සිංහල භාෂාවේ ඉතිහාසය. කැලණීය. සිංහල අධ්‍යායනාංශය. කැලණීය විශ්වව්‍යාලය.
- කුලසුරිය, ආනන්ද., (1963). සිංහල සාහිත්‍ය I. කොළඹ. සමන් මුද්‍රණාලය.
- සන්නස්ගල, ප්‍රක්ශ්විතභේදාර., (1961). සිංහල සාහිත්‍ය ව්‍යාපෘතිය. කොළඹ. ඇස් ගොඩිගේ සහ සහෝදරයෝ.
- රණවැල්ල, සිරිමල්ල., (2004). සිංහල සේල්ලිපි විදන් අකාරාදිය. කොළඹ.
- පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව.
- පරණවිතාන, සෙනරත්න., (1962). සිගිරි හේ වියරණ. කොළඹ. රාජ්‍ය භාෂා දෙපාර්තමේන්තුව.
- අමරවංශ, කොත්මලේ., (1969). ලක්දිව සේල්ලිපි. කොළඹ. සී/ස ඇම්.ඩී.
- ගුණසේන සහ සමාගම.
- විමලකිරිති, මැද උයන්ගොඩ., (2004). ඕලාමේලින සංග්‍රහය. කොළඹ. එස් ගොඩිගේ සහ සහෝදරයෝ.
- පස්කුතිත්ති, කොටභේන්ත්., (1964). සිංහල සාහිත්‍ය කථා 2. කැලණීය.
- විද්‍යාලංකාර මුද්‍රණාලය.
- ගයිරර, විල්හැම්., (1938). සිංහල භාෂාවේ ව්‍යාකරණය. කොළඹ. රාජ්‍ය භාෂා දෙපාර්තමේන්තුව.
- තිස්ස කුමාර, ආනන්ද., (2003). ධම්ලියා අටුවා ගැටපද වියරණ. කොළඹ. ඇස් ගොඩිගේ සහ සහෝදරයෝ.
- කරුණාතිලක, බඩ්.අැස්., (1994). සිංහල භාෂාවේ ඉතිහාසය. කැලණීය. සිංහල අධ්‍යායනාංශය. කැලණීය විශ්වව්‍යාලය.
- බලගල්ලේ, විමල්, ජ්., (1992). සිංහල භාෂාවේ සම්බන්ධ භා පරීණාමය. කොළඹ. ඇස්. ගොඩිගේ සහ සහෝදරයෝ.
- කුලසුරිය, ආනන්ද., (1963). සිංහල සාහිත්‍ය I. කොළඹ. සමන් මුද්‍රණාලය.
- සන්නස්ගල, ප්‍රක්ශ්විතභේදාර., (1961). සිංහල සාහිත්‍ය ව්‍යාපෘතිය. කොළඹ. ඇස් ගොඩිගේ සහ සහෝදරයෝ.
- විමලකිරිති, මැද උයන්ගොඩ, සොමින්ද, තැහින්නේ (සංස්.), (1967). දහම එයා අටුවා ගැටපදය. කොළඹ. සී/ස ඇම්.ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම.
- කුණාතිලක, හේත්පිටගෙදර (සංස්.), (1933). සියබස්ලකර. බලගල්ල. සරස්වති පිරිවෙන
- ශ්‍රී ලංකා ප්‍රාථීන භාෂෝපකාර සමාගම., (1999). සිඛවලද භා සිඛවලද විනිස.
- කොළඹ. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රාථීන භාෂෝපකාර සමාගම.
- විෂ්වනතනන්ද, කැලිගම (සංස්.), (1993). හෙරණයිඩ භා හෙරණයිඩ විනිස. කොළඹ.
- සී/ස සමයවර්ධන මුද්‍රණ ශිල්පයෝ.
- බලගල්ලේ, විමල්, ජ්., (1992). සිංහල භාෂාවේ සම්බන්ධ භා පරීණාමය. කොළඹ. ඇස්. ගොඩිගේ සහ සහෝදරයෝ.

References

- Paranavitana, Senarath., (1955). *Epigraphia Zeilanica* (Vol I-Volxxii). The Department of Archeology.
- Paranavitana, Senarath., (1970). *Inscriptions of Ceylon* (Vol I) Early Brahmi Inscriptions. Ceylon. The Department of Archeology.
- Paranavitana, Senarath., (2001). *Inscriptions of Ceylon* (Vol II) Part II. Sri Lanka. The Department of Archeology.
- Paranavitana, Senarath., (1970). *Inscriptions of Ceylon* (Vol I) Early Brahmi Inscriptions. Ceylon The Department of Archeology.
- Ranawella, Sirimal (ed.),, (2001). *Inscriptions of Ceylon*. Vol V, Part I. Sri Lanka. The Department of Archeology.
- Ranawella, Sirimal (ed.),, (2001). *Inscriptions of Ceylon*, Vol V, Part II. Sri Lanka. The Department of Archeology.
- Paranavitana, Senarath., (1956). *Sigiri grafiti* (Vol I/II). London. Oxford University Press.
- Wijayarathne, D.J., (1956). *History of the Sinhalese Noun*. Colombo.
- Karunathillake, W.S., (1969). *Historical Phonology of Sinhalese from Old Indo Aryan to 14th Century AD unpublished Ph.D Thesis*. USA. Cornell University